

kuni 1912 (vahepeal 1909—11 oli selle omanikuks Emil Andresen), mil see viidi Riiga ja liideti sealse trükikojaga.

E. v. Schnakenburg'ilt (Riias) jm. saadud andmed. R. A.

SCHNEIDER, Guido Alexander Johannes, balti-saksa zooloog, sünd. 30. IX 1866 vkj. Tallinnas õllepruulija pojana, lõpetas 1886 Tallinnas kub-gümnaasiumi, õppis Tartu ülikoolis arstiteadust ja zooloogiat, mille kursuse lõpetas 1891 zoologia kandidaadina; ta omandas 1896 Peterburis zoologia magistri ja 1903 Helsingis filosoofia doktori astme. A-il 1895—97 töötas ta Peterburi ülikooli zoologiamuuseumis konservatorina, 1897—1900 Sevastopoli bioloogiajaamas, pärast seda Vene Teaduste Akadeemia juures zoologia-laboratooriumis ja välismaal, olles 1906—08 Rootsis ms. Aneboda kalanduse katsejaama juhataja. S. oli 1907—11 Riia polütehnikumi dots., seejärel prof., 1920—21 Riia läti ülikooli zoologia prof., 1921—23 praktilise zoologia prof. Tartu ülikoolis ja on teotse-nud hilisemal a-il Stokholmis. — S. on avaldanud kokku umbes paarsada tööd peamiselt kalanduse alalt. Eesti aines-tiku käsitlevaist töist on tähtsamad „Der See Wirzjerw in Livland“ (Archiv f. d. Nat. XIV, Tartu, 1920; koos M. v. zur Mühlen'iga) ja „Der Obersee bei Reval“ („Archiv für Biontologie“, 2. kd., 1908).

Alb. Acad. d. Polyt. (1912); H. Hradetzky, Schüler-Verzeichnis (1931) jm. saadud andmed. H. R.

***SCHNEIDER, Walfried**, majandus-tegelane, oli kaubandus-tööstuse a./s-i „W. Schneider ja Ko“ asjaajaja- ja peadirektori selle likvideerimiseni 1933, Diskonto- ja Laenupanga (praeguse, a-st 1926 Kaubanduse Ühispana) juha-tuse liige 1920—25 ja seejärel esimees kuni 1929, kindlustusseltsi „Turis“ juha-tuse esimees kuni 1929. Kaupmeeste seltsi „Abi“ juhatuse liige on ta olnud a-st 1909, esimees 1918—28 ja hiljemini auliige, Börsikomitee liige 1922—29, Kaubandus-Tööstuskoja 2. sektsiooni esi-mees 1925—29 ja Norra konsul 1924—29. A-st 1938 on S. Tallinnas asutatud agentuurkontori „Schneider ja Ko“ ju-hataja.

Isikl. ja asutistelt saadud andmed.

T.

SCHULBACH, Arnold, vt. SÜVA-LEP.

SCHULBACH, Heinrich, vt. SILLA HINDREK.

SCHULTZ, Ernst. Wilhelm Wolde-mar, balti-saksa kiriku- ja haridustege-lane, sünd. 5. XII 1813 vkj. Tartus, õppis kohalikus gümnaasiumis ja 1832—36 Tartu ülikoolis usuteadust, täiendas pärastpoole oma teadmisi Ber-liinis ja Halles; ta toimis a-st 1842 Saarde koguduse õpetajana, 1846—63 Pärnu Eliisabeti kiriku eesti linna- ja maakoguduse õpetajana ja a-st 1856 ühtlasi Pärnumaa praostina. S. valiti 1863 Eestimaa kindralsuperintenden-diks, kellena ja ühtlasi toomkiriku ülem-õpetajana teotses enda surmani 21. IX 1887 vkj. Tallinnas. — Energilise ja paindumatu isiksusena oli S. alati aga-ralt tegev kiriku praktilise elu ja rahvakooli alal nii Liivimaal kui ka pärastpoole Eestimaal. Ta kirjutas W. Mickwitz'i „Koli-ramatu“ V (Tartu, 1854) poliitilise geograafia osa, avaldas kooliatlase (Pärnu, 1860) ja ka eesti-keelseid usuõpetuse- ning jutluseraama-tuid. S-i juhatusel korraldatud sinodi-tel esinesid rahvakooli puutuvad küsi-mused kõrvuti teiste tavaliste kiriklik-kude küsimustega. Eestimaal 1870-ndate a-te lõpul esilekerkinud lahkusu-lisi liikumisi ja siirdumist vene õigeusku 1880-ndail a-il püüdis ta takis-tada, ei saavutanud aga suuremaid taga-järgi. A-st 1883 oli S. Tartu ülikooli usuteaduse audoktor.

BM XXXV (1888), lk. 443—455 (F. Luther); Mitteilungen und Nachrichten (1888, veebr.; A. Willigerode); Allg. D. B. XXXII (1891); H. Speer, Das Bauernschulwesen im Gouvernement Estland (1936). O. S.

SCHWABE, Andreas Johannes, balti-saksa raamatukoguhoidja ja biblio-graaf, sünd. 18. VIII 1810 vkj. Jõeläht-mes kirikuõpetaja pojana, õppis Tartu ülikoolis usuteadust 1831—34, oli see-järel koduõpetaja, hiljemini Nõo kroonumõisa rentnik, tsensor Tartus ja 1866—73 Liivimaa vastastikuse tule-kindlustamise seltsi sekretär. Ta oli ühtlasi 1861—72 Õp. E. S-i raamatu-koguhoidja, kellena koostas tolle aja kohta hea eestikeelsete, 1632—1865 ilmunud raamatute nimestiku „Chrono-logisches Verzeichniss aller in der Bi-bliothek der gelehrten estnischen Gesell-schaft sich befindenden estnischen Druckschriften“ (Tartu, 1867). A-l